

•Treball•
••Art••

Periòdic Independent

•Instrucció•
••Esport••

DIRECTOR
Miquel Perramón

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Jocs Florals, nom. 104

FUNDADOR-GERENT
Joan Drets

Sortirà els dies 1 i 15 de cada mes.

II

PREU 10 CÉNTIMS

II

Sotscripció, 0'50 ptes. trimestre

Els Arlequins de la política

Es asquerós, senzillament asquerós, el procediment actual de la política espanyola.

En aquest històric instant en que tan li precisa a Espanya poder disposar de bons fills administradors que, sinó talent, quan menys tinguin una engruna de dignitat, se troba, la pobra, dissortadament, regentada per una cuadrilla d'indecents arlequins sense dignitat ni consciència.

Cridar molt sense dir res, executar quatre ridícols saltirons davant d'un estúpit públic que els contempla atùit per la indolència i la miseria i fer equilibris sobre la corda fluixa per anar a deixar-se caure grotescament dintre l'olla del Pressupost: d'això a Espanya, en diuen fer política I si algú s'exaspera i en protesta, li diuen anti-patriota o li enjegen un xistu de quart

La Malalta

Pobreta Ció! Està malalta i tothom la vol curar.

Els uns recepten dejunis els altres bons reforçants, xarops, catxets, cataplasmes, sangries... tot ho han provat; però com més la empotiguen més la pobra es va agreujant.

Tan prompte que es curaria si em volguessin escoltar: Purgueu-la del caciquisme, que li enverina la sang. Bones fregues d'honradesa, pastilles de dignitat, cataplasmes d'instrucció, catxets de pau i treball i a tot veure bones fasses d'aquest xarop-Libertat.

I no sigueu sabafasses, metges del Rey que rabí, sols així podrà curar-se la nostra pobrona Ció.

M. AIMÉ.

ordre, que esdevé l'admiració de la gent castiça, i s'ha salvat la situació.

I així anem tirant, regentats per munió de arlequins vividors que van fent disposicions i lleis sense molestar-se estudiant els homes i pobles per qui legislen. Mes, això, què hi fa? La qüestió és espavilar-se en aprovar els pressupostos, omplenar les arques de cabdals de l'Estat perquè els arlequins polítics puguin anar xuclant encara que sigui la sang de llurs germans,I després l'arlequí que executi una grotesca mueca i tots riurem; fins sa pròpia mare entre les contorsions de l'agonia.

I el poble, com sempre, convertit en etern burro de càrrega que segueixi arrossegant pacíficament tot el bagatge de l'Estat i ostentant en les seves anques un cartelló que digui: "Benaventurats els mansos".

JOAN QUINTANA

Dolorosament impresionats encara, tributem amb aquestes ratlles un record pietós i sincer per al amic i company, tot cor i abnegació, que la mort acaba d'arrebassar-nos terriblement.

Son pocs els que, seguint quotidianament l'intensitat periodística de nostra ciutat, no coneguin el treball formidable, lleal, i enèrgic d'aquest batallador periodista i excelent català.

En Joan Quintana, en les pàgines de *La Publicidad*, durant quatre anys, com abans en altres publicacions diàries, havia realitzat una campanya personal, activíssima, amb la qual s'havia conquistat les més generals admiracions i merescuts el·logis. Perque es ben cert que els escrits i articles, de una prodigalitat de pensaments i passions sempre incontrovertibles, tenien la gran força de sugestió i convenciment que irradiava tota la seva vida, tot aquell seu caràcter indòmit i valeros, que tan l'havia precipitat cap al combat i a la palestra dels nobles ideals, dels ideals nacionalistes, fonament al·liadòfils, i humanament progressius.

I per sobre de tot, el desentortolló dels coneixements marítims, la divulgació dels assumptes nàutics, li havien imposat una multitud de projectes i punts de vista, que, sempre baix un depurat estudi i sincera abnegació, anava exposant continuament amb la més lògica peregrinació i vehemència d'apòstol i convençut. Era el publicista més conegut en aquest ram, i per això tota la premsa ha repetit que el lloc que deixa aquest admirable company es molt difícil d'omplir per ara.

Home tot cor plè de quimeres i il·lusions, ha sigut durant aquets anys de guerra, un campió esforçat, optimista, que al sol desdoblament de les seves facultats i anhels, encomanava per tot arreu l'entranyable convicció de l'entusiasme per la lluita, de la raó del esforç, i de la possibilitat del triomf. Era un valent, un ardid, un entusiasta, que tenia el plè convenciment de que la constància i la joventut assoleixen les més immenses grandeses.

Els que amb ell havíem anat de companys durant les amargues nits de la incertitud i el descoratjament, recordarem tota la vida aquella inquebrantable fè del seu cor, aquella energia persuasiva que en Quintana amarava abastament totes les seves teories per a presentar ben pura, vibrant i vigorosa, la magnanimitat dels ideals europeus.

I sempre la passió, l'optimisme, l'alegria, la més sòlida espiritualitat persuadien les més oposades tendències; per això no tenia enemics; per això la seva obra periodística havia alcançat tantes discussions, però mai condemnes; per això les seves conferències—rescentment en el *Ateneu Enciclopèdic Popular*—tenien tota aquella unànime adhesió i franca cordialitat que era la seva divisa.

Amb la seva desaparició, la premsa barcelonina ha perdut una de les seves plomes més brillants i admirades; i els amics, una de les amistats més dignes, franques i lleials que es recordarà amb pena i anyorament tota la vida.

* * *

De la barriada de Sans, son molts els que recordaran perfectament de deu o dotze anys enrera, aquell jove brú, simpàtic, i original, que casi tots els dies caminava dil·ligentment, carretera amunt, baixant del tranvia, portant una elegantíssima toia de flors variades i oloroses per a fer-ne present a la seva gentil enamorada, chorista allavors del

Orfeo de Sans, i simpàtica joveneta molt coneguda i admirada.

Aquell jove brú, acabava la carrera de Capità de la Marina Mercant, i tenia ben arrelades al cor, mes belles quimeres de joventut i treball, i uns amplexos dalids i aspiracions, que la seva fantasia,—de poeta i d'idealista—li feien entreveure cobejables no molt lluny, quan l'inagotable caudal de valor i criteri assolit per l'estudi i l'equilibri, li donesen més amplexos horitzons i més belles gosadies.

Més tard viatjà, se feu home, adquirí més coneixements i energies, i ja del braç de la eternal inseparable—aquella gentil orfeonista—apareixia en la palestra del periodisme al·liadòfil, batallador acèrrim, entranyable, convincent; guanyant pas a pas un nom i una glòria ben sòlida i imborrable.

Aquell jove brú, original i atractiu, en Joan Quintana, el publicista Quintana, havia triomfat conscientment, havia assolit la més preuada satisfacció, la més cobejable tranquil·litat per l'esperit indòmid.

I ara, quan precisament la vida li somreïa, l'amor l'enardia i el treball l'agegantava, la traïdoria d'una mort implacable sega els seus trenta anys, destruint tota la joia d'una idealitat sens límits, un amor feliç, una vida intensa.

Descansi en pau l'inoblidable amic Joan Quintana.

J. VIVES i BORRELL

IRLANDA

II.

Quant en el darrer terç de la divuitena centúria, les colònies angleses del Nord-Amèrica s'alçaren contra la metròpoli, els irlandesos vegeren l'ocasió bona de fer acceptar per l'Anglaterra les llurs reivindicacions.

El règim era de lo més tirà i en el polític anglesos hi havia el parer, ja tradicional, que una Irlanda forta, era una menaça per a l'Anglaterra. I així, tots llurs esforços s'encaminaren a arruinar i afeblir l'Irlanda.

Aprofitant les greus dificultats que l'insurrecció nordamericana; creà al govern anglès, els irlandesos formaren batallons de voluntaris, que el 15 de febrer de 1782 arribaren en conjunt a 40.000 soldats i varen fer pressió an el govern anglès, exigint plena autonomia. Per la *Renunciation Act* (Acta de Renúncia); l'Anglaterra, renuncià i cedí a les peticions dels voluntaris, els quals en la primavera de 1782 ja constituïren un exèrcit de 60.000 homes. Durant alguns anys, tingué l'Irlanda una autonomia força ampla, sots la qual progressà i prosperà.

Mes l'Anglaterra, mirava amb recel aquell estat de coses i posant en joc maniobres deslleials no descansà fins a ocasionar una altre guerra religiosa i més desordres. En 1794 fou nomenat virrei, el comte Fritz William, home bo, que regoneixia la raó dels irlandesos. Això disgustà al govern de Londres i al cap de tres mesos fou destituït de son càrrec. La mala fè i demés mals instints tornaren a sufà, comprénent-ho així els irlandesos perderen l'esperança d'un arranjàment amb la monarquia de Jordi III i demanaren auxili a la França contra l'Anglaterra.

Els francesos els hi enviaren un cos expedicionari, comandat pel general Hoche. Un fortíssim temporal de mar, impedí als francesos desembarcar allí on desitjaren, i hagueren de

fer el desembarc en condicions desfavorables; després d'alguns combats, van ésser vençuts pel anglesos.

Aleshores començà el període del «terror orangista» el qual l'escriptor anglès, T. Rogero, ha dit que «fou tant horrible, si bé més habilment portat, com les matances de la revolució francesa». Encara enviaren els francesos una nova expedició poc nombrosa al davant de la qual anava el general Humbert. Ajudat aquest, per la gent de camp, de cop obtingué alguns èxits, però després d'una curta campanya hagué de capitular. Els irlandesos van seguir lluitant, sense organització i a la desesperada, no aconseguint altre objecte que fer-se matar.

Dominada la revolta de 1798, el govern de Pytt, vegé arribat el moment de sotmetre en absolut l'Irlanda. Amb aquest fi và fer votar pel mateix Parlament de Dublin, l'any de 1800, l'*Union Act* (Acta d'Unió) que juntà l'Irlanda i la Anglaterra sota la sobirania d'un sol Parlament.

Les paraules de Gladstone sobre l'*Union Act* son famoses, «No existeix en l'història, transacció més trista i més vergonyosa que l'establiment de l'Unió de 1800 entre l'Anglaterra i l'Irlanda». En efecte per a votar l'*Union Act* pel corromput parlament de Dublin, s'hagué de comprar el vot dels seus membres. S'ha conservat en l'històric castell de Dublin una llista del venuts amb indicació de les quantitats de diner i dels càrrecs i títol que s'els repartí. En metàlic va ésser repartit un milió i mig de lliures esterlines, qual soma va carregar-se al presupost especial d'Irlanda i altres coses. Aqueixes vergonyes les recorda una cançó irlandesa que comença dient:

Com es va aprovar l'Unió?
per traïdoria i frau

Aquest estat de coses, ells, els anglesos, deien que ho feien pel benestar de l'Irlanda. Els fets diuen ben clar, el contrari. Precisament en els divuit anys que durà el règim autonòmic i malgrat les greus imperfeccions d'aquest, s'inicià en el país un període d'extraordinària activitat. Un funcionari anglès Cooke, diu que tants ràpids avenços feu eixa terra en l'agricultura i en l'indústria com no s'hagin vist mai en cap poble, i remarcà en tot això, la confirmació de que els polítics anglesos consideraven la prosperitat de l'Irlanda com a un perill per a l'Anglaterra.

Ignorolf LLEIT

DESILLUSIÓ

Fou un mati de sol i d'alegria,
fou un mati daurat fins al encís.
En el jardí flairós, m'entretenia
buscant quelcom que el cor m'afavorís.

Fou un mati de calma, de poesia,
que cercava la flor que més florís,
pensant que, sens dubtar, l'acceptaria
la dona que'm cegava amb llur somris.

I li vaig oferir, i el goig que creia
assolir amb l'esclat d'un tendre cor
amb ironia vil ella desfeia
com qui malmet les fulles d'una flor.

I aquell mati de sol i mel·lodia
vaig veure el meu amor com s'esvaïa.

Angel ROVIRA M.

L'Himne dels moderns apòstols

Lluitem, companys, lluitem! I aquests estúpits
a la vida tot prosa avassallats,
fem que vegin que encara hi ha poesia,
que existeixen encara bells ideals.
No ens han d'acobardir, en la palestra,
ni els obstacles ni els crits desentonats
dels infeliços, de cervell raquític,
que no miren deu passos endavant
sense que d'ells el vèrtic s'apoderi
i es deixin caure a terra com baldats.
Ja que els falta pulmó per a seguir-nos
no pretenguin, al menys, impedir el pas!

Lluitem! I als vils esclaus de l'avarícia,
mereixedors del nom de cucs humans,
que l'or per únic Déu no mes accepten
i, havent de tot, de tot viuen saltats,
ensenyem-los que tot l'or de la terra
te menys valor que nostres ideals.
No fem cas dels consells de miserables
que a la matèria viuen subjugats,
que per brúxula tenen l'Egoisme
i pel mon passen amb el cor gelat.
Sublim nostra missió és en la terra.
Lluitem sense temor, lluitem companys!

Sense l'Amor l'Humanitat és morta;
doncs nosaltres donem-li alè vital:
alcem, en cada cor, d'amor un temple
i brins d'amor pel mon anem sembrant.
Sembrem amor arreu i fem que arrel·li,
fins, si convé, reguem-lo amb nostra sang
que encara que nosaltres no'n gaudíssim
els nostres fills el fruit recullirsn.
Noblement ostentem en la senyera
l'emblema excels d'Amor i Llibertat:
propaguem ses virtuts i defensem-la
convertint-la en senyera universal.

Fàcilment febles cossos s'esclavitzten.
Juntem-nos, lent-nos forts, per no sè esclaus
i avancem units amb ardidesa
nostra ànima posada en l'ideal.
Acullim qui fidel vingui a ajudar-nos;
qui no ens vulgui seguir ben lliure està;
mes si a nostre camí algú s'interposa
nostre legal enuig fem-li provar.
Com més ensanyament tingui la lluita
nostra victòria esdevindrà més gran:
com més difícil és quelcom d'obtenir
més se mira, després, de conservar.

Lluitem, lluitem per nostre sublim lema
que a la perfecta vida ens portarà:
vers a l'Amor que tot ho purifica,
vers a la sacrosanta Llibertat.
mare de l'Univers, regina amada
de tot lo que en el mon té alè vital.
La vida és lluita i lluitar es vida,
lluitem sense temor, lluitem companyes,
fins que oneji per tot victoriosa
nostra ensenya d'Amor i Llibertat!

Marian AMAT.

El present número ha sigut sotsmès a la
prèvia censura governativa

RÓMULO S. ROCAMORA

Advocat i mestre Superior

ANDREU BASSAS

Advocat i Pèrit Agricol

ENRIC MIRACLE

Procurador

JOSEP IBÁÑEZ JASSO

Advocat i Periodista

P. MORATÓ DE CAPDEVILA

Procurador

JOAQUIM MIRALBELL CENTENA

Advocat i Pèrit Mercantil

J. PUIG DE LA BELLACASA

Procurador

RAMON AGUILÓ GIL

Advocat i Publicista

J. CLIMENT NOLLA

Advocat

A. CUADRADA RENTER

Advocat-Procurador

Als associats en pes de «L'Amic del Poble Català»

RESURRECCIÓ DE DRETS

D'uns dos anys ençà, ferme minim, unes quantes persones dignes dels més altíssims respectes, realitzen una ferma creuada jurídica i sociològica contra els directors màxims i mínims de la entitat que en la capsalera d'aquest article s'esmenta.

Qui de nosaltres no ha calgut que escoltés fortes queixes contra "L'Amic"? Qui no recorda, encara, la feréstega lluita que contra aquesta institució benèfica (!), de previsió, rendes i socors (!), esclatà en 1911 i no quedà apaibagada fins a les darreries de 1911, amb públiques manifestacions i tot? Qui no té ben present la forta quantitat de famílies obreres que depositaren els seus estalvis en la caixa de "L'Amic" i en la mateixa els tenen enterrats, esperant amb daler que ànimes de tremp de ferro determinessin la revifalla de lo enterrat o perdut? Qui no recorda l'activíssima participació que en l'ans esmentada campanya hi prengueren homes de valua ben regoneguda, amics nostres, com l'orador nacionalista En Jaume Broquetas, el conegudíssim industrial Mestres, el metje Poudevila, i tants i tants altres?

Doncs be: quan ja semblava tot perdut sots l'influència i entremaliadures diabòliques d'En Pere Corominas i altres satèlits seus, ben coneixedors del tinglado de "L'Amic", començà una altre furiosa campanya, mitjançant una reunió d'associats que tingué lloc el 17 de Desembre de 1916 en el Saló de l'Iris Park.

En aquesta campanya bronzenta i ferrenya, les notes feréstegues hi son en abundor. S'han teixit amb *autos* de processament, amb denúncies, amb querelles, per injúria, amb plets judicials que van en dança.

S'ha acudit a la *Comissaria General de Seguros*, a la premsa periòdica, a la tribuna pública, als jutjats de l'Audiència... En Rómulo S. Rocamora, advocat i Mestre superior, ha engrapat amb ma de ferro la qüestió i penetrant-se profunda i fonamentalment de la mateixa, cerca la resurrecció dels drets i interessos d'una inmensa quantitat d'associats, drets i interessos que els directors de "L'Amic", al aixoplug d'un canvi de l'Estatut de fundació, han anat aniquilant.

Honorem avui les pàgines de la nostra revista, publicant les fotografies dels advocats i procuradors que acompanyen al senyor Rocamora en la tasca empresa. Son prou coneguts i no fa pas molt temps que prengueren part en un acte que, per a fer esment de tot lo realitzat, tingué lloc en el Casino Regionalista de la Bordeta. Sabem també que preparen altres actes de magnitud a fi de canviar noves impresions amb tots els elements de nostra terra, fonament afectats per les coses de "L'Amic del Poble Català".

RUTA NOVA no ha de judicar la qüestió d'essència, estant com està aquesta en mans dels tribunals de justícia. Aquests diran qui te raó.

La Creu de la medalla

I

...I vingué un jorn que la sobirana pau regnà amb esplendors fulgurants sobre la terra.

L'humanitat tota, pogué respirar fortament com desvetllant-se d'un fètric insomni. L'ideal somniat febrosament durant quatre llargs anys a la fi esdevingué realitat.

I fou realitzat aquest gran aconeixement, el dia que els exèrcits germànics com tromba avassalladora, derribant tots els obstacles, entraren triomfalment a la capital de França, cent voltes heròica encare que vençuda, al ensems que l'acció formidablement destructora dels submarins interceptà en absolut la ruta del nou mon i posà un cercle impenetrable al voltant de la Gran Bretanya rendint per la fam als alterosos anglesos, Cercle sobrehumà, jamai capít per la pensa de cap miser mortall

A la fi l'emperayre Guillem pogué envainar l'espasa victoriosa per tant temps empunyada per sa sobirana destra, després de fer sentir son pes a tots els pobles de la terra.

I l'entrada que feu a la seva Pàtria després de recórrer amb sos exèrcits victoriosos totes les terres retudes, no pot pas descriure's doncs que tots els adjectius no podrien pas expressar més que d'una pobre manera l'entusiasme avassallador de tot un poble, enfebrí per l'excés de tantes resonants victòries sobre tots els seus enemics.

I ell, magnànim, mirant-se a tots sos subdits de des del cim de la seva grandesa, jamai igualada per cap Cèsar ni Emperayre de la terra, amb la veu tremolosa per l'emoció que li produïa la seva posició totpoderosa aixís els parlà: «Vassalls meus: ja està completa la missió que Déu va assignar-me al pendre possessió pels meus propis drets d'aquest immortal Imperi. Inspirat per Ell i per a portar-vos a l'era de prosperitat que vaig prometre-us vaig desenvainar la meua espasa per a imposar la nostra concepció moral sobre la terra i avui que gallardament l'enfundo davant vostre, després de complir-se amb tota la magnitud els seus grans designis, no tinc més que dir-vos que vos imposito fe cega en la meua omnipotència perquè Ell, malgrat tot, estarà en mi sempre.»

Amb la grandiositat atterradora d'un fenomen còsmic, aquestes paraules resonaren per tot l'Univers i l'Humanitat, sorpresa, vessant en ell al home Déu o al Déu-Home l'adjectivà l'Omnipotent! l'emperayre Guillem l'Omnipotent!!

II

Poc a poc, l'estructura del nou mon anà formant-se. Com nou sistema planetari tots els pobles de la terra giraven al entorn del refulgent astre germànic, qui amb la seva força poderosa organitzà i regulà meravellosament el nous deures i drets dels homes de la nova era.

Guillem II, l'Omnipotent, per voluntat del Esperit Sant i igualant a Moisés que feu brollar dolls d'aigua de l'insensible roca, esdevingué creador del Dret Diví.

I arreu del mon envià als ungits per la Nova Gràcia a possessionar-se dels vells Estats democràtics que es fondiren i es forjaren de nou, per la força de l'espasa vencedora a etxura i patró del gran Imperi.

Emperayre d'Emperayres, la seva força radicaba, apar la Divina Gràcia, en la seva espasa, i a l'espasa esmerçà tots sos esforços. Les grans manufactures guerreres intensificaren la seva tasca. Tots els nous invents, producte de la pensa germànica, eren a ser possible, aplicats a les arts de la guerra

i curiosament guardats els nous medis de destrucció que les ciències aplicades de nou creaven; que aixís com el sol ens domina per la seva potència avassalladora el nou astre forso-sament tenia de disposar d'altre potència que entre els humans no te altre forma que la força de la Força.

III

I així fou que aquells esperits que es creien posseïdors de veritats clarividentes tingueren de llençar tot son bagatge espiritual per inservible.

La força dels fets destruï tota les quimeres d'aquells homes que havien posat totes les seves energies al servei d'aquells ideals qui tendien a una major igualtat i justícia entre els humans. Aquelles solucions que els seus avantpassats estimaven utòpiques i que ells en el periodo de l'avant-guerra consideraven perfectament practicables tornaren al seu primitiu concepte de cosa irrealitzable. Tot l'esforç realitzat per aquells cervells selectes que la natura escampa, pròdiga, arreu del mon, per a transformar en substància viva, en realitat practicable, totes les solucions utopistes, restà bruscament romput, i els ideals a la faïssó de bíblics esperits puríssims se remontaren enlaire, enlaire, fins a escapar-se de les mirades pecadores dels mortals!

Perquè lluitar en pro de l'abolició de castes si els fets indestructibles seien resogir més potent, com mai hagués estat, el privilegi sagrat d'un flamant Dret Diví, dividint als homes en senyors i vassalls!

Com poder imposar la doctrina del governament del poble pel poble en un mon on tota la força redicava en l'Home Escullit!

Quin poble fóra que tingués la gosadia de voler fer prevaldre l'independència llur! L'Irredentisme deixà ja de ser materia viva doncs que tots els pobles de la terra quedaren incorporats a manera d'accessoris i complements a la gran màquina universal que meravellosament i a la lliberrim voluntat de l'Omnipotent se movia!

Qui fóra l'esforçat que resucitaria el més generós de tots els ideals el gran ideal del desarmament general dels pobles, precisament en l'instant de la major grandesa del militarisme! Precisament en l'instant en que el militarisme era el sostenidor de tot el nou ordre de coses creades!

Lluny, ben lluny, atormentadores quimeres redemptores, vostre fracàs ha estat sencillament grandios.

Espereu altres temps, espereu altres generacions per infiltrar-se novament en la consciència universal perquè en mig d'aquest soroll d'espolins i de cascos i de sabres deu viure-hi no més que una inmensa remada que pasturi mansament per tots els indrets de la terra.

J. VAQUÉ GUILERA.

ESPECTACLES

CIRCOL DE SANS.—El dia 16 del prop passat mes de Febrer, per la companyia comic-dramàtica catalana que amb tan bon acert dirigeix el celebrat i aplaudit actor en Jaume Borràs, es representà en aquest teatre l'obra de gran èxit, "Montmartre" d'origen francès i traduïda al català pel eximí traductor Vilaregut, qui al acabament del segon acte fou cridat a l'escena tributant-li forts aplaudiments que duraren llarga estona.

L'obra, malgrat les petites diferències que crec notar especialment en el personatge de Maria-Clara, es per cert molt instructiva encara que per l'interpretació més viva diem-ho aixís, que vulgui dar-li l'artista ofengui la moralitat de certes persones; i es descapellà d'una manera ajustada i brillant distingint-se tots quants contribuïren a la seva representació.

Dels aplaudiments aconseguits no més cal dir que al final de cada acte fou precis aixecar teló repetides vegades.

Demà dia 2, a la tarda, gran aconsegiment teatral com homenatge al teatre català, representant-se amb tota propietat i requeriments l'obra mestra i joia de l'escena catalana, "Terra Baixa", i també l'obra de gran èxit en 4 actes "Montmartre".

El ball de disfresses que se celebra el dia 15 a la nit es digne de menció per quant el primer premi fou concedit a una disfressa que anava d'autonomista i que al fer la seva entrada en el saló donant visques a Catalunya, fou objecte d'una perllongada i frenètica ovació, cantant-se seguidament sota els acords de la banda i entremig dels més grans aplaudiments i visques, l'himne nacional català «Els Segadors».

Avui a la nit gran ball extraordinari de disfresses anomenat "Pierrots i Colombines" el qual és de creure que serà un èxit i ademés curiós si la majoria de les disfresses, joves i noies hi assisteixen amb el traje dedicat a aquest ball, i entre quines serà sortejada una formosa parella de Pierrot i Colombina.

ORFEO DE SANS.—El dia que es reunia l'Assemblea d'Ajuntaments i parlamentaris de Catalunya, caigué mortalment ferit el jove cantaire de l'Orfeo Català En Joan Benet deixant a sa disortada mare, viuda, amb sis fills.

Per a socorrer a la família d'aquest **ORFEO** l'Orfeo de Sans organitzà un festival que tingué lloc el dia 23 a la tarda i en el qual se pot dir que s'hi acoplaren totes les entitats de Sans i Hostafranchs sens distinció de matifes, i rellevants personalitats.

Per a mostra, sols direm que l'Alcalde de nostra ciutat estava representat per nostre amic el Regidor Sr. Balañá i entre els assistents hi vègerem als Regidors Srs. Laporta i Batalla, al Diputat a corts Sr. Moles al Srs. Marial i Grañé, i que adquiriren llotges ocupant-les nombroses representacions, les entitats Circol de Sans, Casino de Sans, Foment Republicà Català, Casino Regionalista de la Bordeta, Centro de Renovación Liberal, Lliga Regionalista de la Creu Cuberta, Centre Liberal d'Hostafranchs, Sang Nova i Centro Político Autonomista.

La primera part del programa estava encomenada a l'Orfeo Vicentí de Sant Vicens dels Horts, que sots la batuta de son Mestre en Ramón Camps, descapdellà un bon enfilat de cançons, executades totes elles amb força cura, mereixent la major part l'honor de la repetició. Després de "La mort de l'escola" del Mestre Nicolau, l'Orfeo de Sans feu ofrena al Vicentí d'una formosa llaçada com a record de sa visita. No cal esmentar que l'Orfeo de Sans executà la segona part de la rianera a que ja ens té acostumats el Sr. Carbonell, i que per cortesia no podem avui fer elogis, perquè semblarien interessats.

Lo que causà una vera sorpresa i ben agradosa per cert, fou la tercera part del programa, en la qual, l'Orfeo Vicentí i l'Orfeo de Sans juntament i sots la batuta del Mestre Carbonell, cantaren El cant de la Senyera, (Millet), El Mestre (Pecanins), Sota de l'olm (Morera), El dimoni esquat, (Cumellas Ribó), Els fadrinets de Sant Boi, (Pérez Moya) i La Cançó nostra, (Morera), sent-ho d'una manera magistral i obtenint cada obra una verdadera ovació, tenint al final que presentar-se a l'escena els dos Directores, diferents vegades, per a apaivagar l'entusiasme de la nombrosa concurrència que omplena la sala.

Finalitzà la festa amb nostre Himne Nacional escoltat a peu dret i esclatant crits d'entusiasme i forts aplaudiments en les estrofes que més ens recorden nostre llibertat perduda.

Nostra felicitació a l'Orfeo de Sans que tant bellament practica l'amor al pròxim.

L'Orfeo de Sans donarà en el Teatre Eldorado, quatre concerts populars matinals, els dies 16 i 30 de Març i 4 i 18 de Maig a les 11 del matí.

Felicitem a l'Orfeo per posar-se davant del públic i de la crítica, doncs, lenim la seguretat els que l'hem sentit, de que sortirà triomfalment d'aquesta nova prova.

Ara hi manca que el públic hi respongi, especialment el de la barriada de Sans, que, faria una verdadera obra patriòtica i de cultura cooperact amb verader entusiasme an aquesta empresa.

FOMENT REPUBLICÀ CATALÀ DE SANS.—Formosament animats van veient-se tots els balls de disfresses que celebra, enguany, aquesta Entitat. Sabem que la Comissió organitzadora té intenció, en les nits del 1 i 4 de Març, de tirar la casa per la finestra oferint a les disfresses molts riquissims premis i artístics regals. Riquesa, art i alegria! No hi saltarem.

Per al dia 2, a la tarda, està anunciada funció teatral a càrrec de la companyia que dirigeix Antoni Muntal. Se representaran "Un cop de teles", "Ditxós ball de disfresses" i "La Baldirona" i finalitzarà la funció amb ball de societats.

La mateixa companyia està ensajant l'estrena de l'obra trilingua-còmica-dramàtica-lírica-bailable i cinematogràfica, en dos actes, un pròleg i un epíleg, titulada "Foment Cinema o la Pinya del Tràngol". Regna gran entusiasme per a dita estrena.

CINE LICEO.—Dies 22 i 23 del mes passat. Conseguien un senyalat èxit en sa reaparició el "Trio Palos i Palitos", especialment aquest últim que per lo seva gracia infantil, però gens innocent, fou objecte de les simpaties del públic tributant-li aixordadors aplaudiments.

Obtingué gran èxit la pel·lícula de ferm assumpte «Nantes» extreta d'una de les obres del gran autor francès Emili Zola.

Dia 27. Novament tinguerem el gust d'admirar al gran equilibrista de molta emoció, "Robledillo" pròpiament anomenat Rei del fil-ferro, que fou molt aplaudit.

Avui i demà grans debuts: estrena de l'hermosa pel·lícula "El Rayo" interpretada per l'Elena Makowka, i continuació de l'agradosa sèrie dels "24 Charlots" que s'anirà projectant cada setmana.

Dies 8 i 9 del corrent. Definitivament estrena en aquest cine de l'interessant pel·lícula "El Blanc Tragic" (1.ª jornada) que consta de 9 jornades i que ha sigut interpretada pel atleta "Eddic Polo".

Els empleats d'aquest cine i els del Gayarre que és de la mateixa empresa, han organitzat una funció extraordinària pel dia 13 a la nit, en la que ademés de pendre-hi part atraccions de vàlua, es representarà el drama català «Maria Rosa».

CINE ODEÓN.—Dies 22 i 23 del prop-passat mes de Febrer. Fou constanment ovacionada en la realització de son comés artístic la bellíssima cançonetista "Purita Mignon", que a preg de moltes famílies tornà a reapareixer en aquest cine.

Avui a la nit en el espaiós Saló d'aquest teatre tindrà lloc un gran ball de disfresses anomenat d'Or, en el que s'adjudicaràn 3 valiosos premis a les altres tantes disfressades que més es distingeixin, concedint-ne també un d'especial an als homes o sigui al jove que vagi mes ben disfressat.

CINE BOHEME.—Dies 22 i 23 del mes passat. Actuà molt brillantment i amb gran èxit els tan renomats "Les Villasiul amb sa troupe Porta i Carbonell".

El dia 27 s'hi celebra un gran festival a benefici del Director Artístic, nostre benivolgut amic Pere Armengol, en el que hi cooperaren de la manera mes desinteressada i molt brillantment els artistes de varietés, «Estel», troupe de goços, «A. Palau», cançonetista, «The Gustinos», barristes, "Villasiul" amb sa troupe "Porta i Carbonell", «Monreal», cançonetista, "Les Riquelmes", saltadors acróbates i «Les Arthurs» amb l'Aigel, qual cooperació tan valiosa es prova evident de les fortes simpaties de que gaudeix al Beneficiat.

Com tenim entès que el benefici obtingut no es gens migra, el qual celebrem moltíssim.

TEATRE ESPANYA.—Dies 22 i 23 de Febrer. Actuaren amb gran èxit «Los Regionales» i el dueto còmic «Mari Boneti».

Per avui i demà projecció de la 5.ª i 6.ª jornada de l'interessant pel·lícula "La Sortija Fatal", debut de "Les Pilars", acróbates i reaparició del tan aplaudit i conegut dueto còmic "Les Critellis".

Properament reaparició de la troupe «Hermanas Gómez».

Pel dia 4-nit, gran funció extraordinària organitzada pels senyors En Emili Perelló i En Josep Mata (fill) en la que es representaran les obres "Los Incasables", «El Arcediano de San Gil» i «La Cocinera». Ens plau fer avinent que en dita funció hi pendrà part valiosa la bellíssima coneguda i molt aplaudida artista de varietés "Purita Mignon".

CIRCOL BARCELONÍ D'OBRERS.—La Secció sardanista d'aquesta Entitat, desitjosa de homenatjar al restaurador de nostra dansa nacional, a la vegada que celebra compositor, En Josep Ventura i Agramunt, conegut per "Pep Ventura", organitzà per la nit del 22 de Febrer, una extraordinària Audició de Sardanes.

Festa digna i patriòtica que esdevingué animadíssim aplec de germanor. Molt bé, amants de nostra terra!

CENTRE DE SANT ANTONI DE PADUA DE GRACIA.—El dia 23 del passat se representà en aquest Centre la divertida comedia en tres actes "L'Enredaire", per els joves J. i V. Fontbernat, Macià, Casals, Monreal, Camps i el nen Campmany.

Com a final el quadret còmic "Dos com se negan" per els joves Camps, J. Fontbernat i Monreal.

Compliren tots amb sos respectius papers essent aplaudits amb satisfacció per la distingida concurrència que omplena el local.

Proximament, "El Maleit de Deu" i "El Rei que rabió".

ESPORTS

Futbol

De entrenament

L'«Internacional» per demostrà son agraïment al notable davanter En Josep Millàn, organitzà un partit amb el «Martinec» el passat diumenge en el seu camp i davant de nombrosa gentada.

El primer i únic gol de la tarda fou enratat en la primera part pel homenatjat, qui fou ovacionat llargament. El «Martinec» tot i jugant En Bruguera i En Diaz del Espanya, no pogueren forçar la porta del Albar.

En Bruguera durant la primera part es revelà un portaràs, seguint ovacionat continuament, sent per aquest motiu, que son equip no tingués una forta derrota.

Al revés de la primera part fou la segona, doncs es el «Martinec» qui domina, mes malgrat això el resultat no canvia; en un fort atac d'aquests En Morell es retirat del camp a causa d'una forta confusió al cap.

Arbitrà En Palomera molt be; els jugadors es portaren també a la alsària del arbit.

Lluitaren per l'«Internacional»: Albar, Sanahuja, Flaquer, Ollé, Morell, Celma, Martí J., Olivella, Martí, Millàn i Gomila; pel «Martinec»: Bruguera, Mariné, Satorres, Pérez, Matifoll, Aluja, Salazar, Subirach, Ponsa, Diaz i Suelves.

Al acabà l'encontre fou entregada amb En Millàn una magnífica medalla com a recordatori.

Ha sigut quelcom comentada la retirada en la vida esportiva de nostre bon amic En Agustí Vilalta, notable goal keeper del C. E. de Sans. Dels comentaris que s'han fet no'n fem cap, com a títol d'informació per la diversitat de criteris. Siguin els motius que es vulguin ens condol el determini que ha fet el que va conquerir per primera vegada, junts amb sos companys el honorós títol de Campió de Catalunya del grup B.

Altra baixa ha sofert el Centre, amb la marxa al «Badalona», de nostre particular amic En Marian Riera ovacionant mig centre d'aquest Club.

Els companys socis i public, esperant veure'l defensant altra volta el color del Club.

LA FIESTA NACIONAL

Ja tenim camençada la temporada de braus. L'any passat hi havia dugues empreses en competència. Aquest any s'han *aliat*, vull dir que de les dugues empreses n'han fet una, i d'aquesta manera podran *aliar* al públic *pagano*.

Duen que per el 19 de Març es prepara una gran *Fiesta Nacional* on hi haurà la *presentación de los ases del toreo*. En Gallet i els germans Belmonte, quins dos primers ja tenen firmada la contracte per 8 mil del ala o siguin 2 mil pessetes més d'augment; alegant que és amb motiu de la puja de les monjetes, etc., etc.

Per aquest motiu vos aplaudeixo Arlequins de seda i or. la vostra tàctica, i penseu que mentres hi haigun *burros* anireu a *caball*.

En nostra capital les vagues sovintejen, doncs la part obrera s'exclama que amb el jornal que avui guanya no en té per res. Reconec de sobres que s'exclamen amb raó; però es llàstima que molts d'aquets obres, que criden amb raó els veureu que tantes *Fiestas Nacionales* o corrides de braus com se donguin en nostra capital no hi mancaran ni en una d'elles.

Perque vegin fins on arriba la *loca afición*, ficsin-se durant la temporada que comença que els que aplaudeixen com ignominiosament sacrificuen als indefensos cavalls i aquelles pobres besties que moren martres *por la gente de trajes de luces*, son els que omplen les *casas d'empenyo* de joies, robes, records de familia, etc., etc. i per no perdre la costum, tenen *compte corrent* amb els flaquers i altres establiments de primera necessitat.

Això passava quan hi havia competència entre les dues empreses i anaven a veure curses de 0'90 ptes. Pregunto,

com s'ho faràn ara que els empresaris els tenen *la paella* pel mànec?

Des de aquestes columnes recomanó al trus de les *tres plazas*, posin a preus dobles, dels del any passat. i veuran també que uns quants mils de degenerats aniràn a disfrutà, veient com lluiten, amb les pobres besties indefenses, els que desacrediten la regeneració del actual segle XX.

Quant ens governem nosaltres procurarem *abolir* aquest espectacle impropri de la gent civilitzada.

Pels catalans la nostra *fiesta nacional* és la reivindicació de nostra parla i el nostre dret de viure, ço es, *volem* llibertat pau i treball.

Manel PEIRATÓ

NOVES

Nostre bon amic i director, En Miquel Perramon, fa uns quants dies que roman al llit assetjat per la maleïda «passa» regnant.

No cal dir pas quant desitjaríem que un prompte i perfecte estat de salut permetés a nostre benvolgut amic compartir nostra tasca literària.

També està sofrint la mateixa malaltia nostre amic, el director de la Banda de música del Circol de Sans. En Leopold Burguès.

Esperem amb anhel un prompte restabliment.

Conseqüents en la idea de donar publicitat en nostres columnes a tot ço que devingui d'interés popular i en prova d'imparcialitat, publiquem avui unes quantes quartel·les referents a «L'Amic del Poble Català».

Reconeixent nostre programa d'independència esperem que nostres llegidors veuran amb gust una qüestió que tan fonament afecta a la classe obrera.

Claredat i justícia! I caigui qui caigui.

FUETADES

VEUS DEL POBLE

A tots els Srs. Regidors del Districte 7.^e

Molt Srs. nostres: Ens plau comunicar-los per si no n'estàn enterats que no's pot donar un pas sens perill de pendre mal pels carrers següents:

Miquel Angel tros comprés des del carrer Galileu a Plaça Fortuna, Jocs Florals des de Fernández Duro al carrer Burgos.

Rosend Arús, Santa Cecilia i Espanya Industrial...

De moment parem la llista i mentre invitem a tots els ciutadans a que ens denunciïn tots quants defectes notin en el carrers, els lem avinent a vostès, respectables Senyors, que'l Districte que representen es el més mal cuidat de Barcelona.

CORRESPONDÈNCIA

M. Z. Mirarem de publicar-ho encara que la última estrofa és bastant forçada i defectuosa. Devem advertir-li que preferim sempre que els treballs siguin inèdits.—A. A. A: "Jo ja no puc esperar més,—cobra-te'l amb usura,—més al menys... dom un bès". No veu que si, com es compren per la dedicatòria, això ho diu a una noia decenta en lloc d'un bès li clavarà un revés?—P. M. En cartera. Com vostè reconeix molt be son preferibles treballs curts.—I. LL. En cartera.—R. C. No va.—J. A. Aceptat i mercès.

Impremta d'Ignocent Porcar, Carrer de Sans, 9, Telf. H. 594 - Barcelona.